

18 Αυγούστου 1227

Ο Τζένγκις Χαν

Ανάμεσα στην Κίνα και στη Σιβηρία βρίσκονται τα απέραντα οροπέδια της μογγολικής στέπας. Νομάδες και έμποροι, οι Μογγόλοι ήταν υποχρεωμένοι να γίνονται ατρόμητοι πολεμιστές, αν ήθελαν να επιζήσουν. Είναι εκεί, τουλάχιστον από την 3^η χιλιετία π.Χ. Ως τις αρχές του ΙΓ' αι. μ.Χ., ζούσαν χωρισμένοι σε ομάδες κτηνοτρόφων και συνεχώς μετακινούνταν. Από την έρημο Γκόμπι, στα νότια της Μογγολίας, δέχονταν τις επιδρομές ληστών νομάδων. Από τη Δύση, έρχονταν άγριοι οι Τάταροι.

Ο Τζένγκις Χαν γεννήθηκε το 1155. Στα 1206, είχε καταφέρει να ενώσει τους Μογγόλους σε ένα κράτος. Δημιούργησε ανίκητο στρατό. Χτύπησε και τσάκισε τους νομάδες της ερήμου, μπήκε και κατέκτησε τη Βόρεια Κίνα, νίκησε και υπέταξε τους Τατάρους. Μέσα σε δεκαπέντε χρόνια, δημιούργησε ένα απέραντο κράτος. Στα 1223, εισέβαλε στην Περσία και την κυριεύσε. Έπειτα, σχημάτισε στρατό με 600.000 άντρες και κατέλαβε όλη τη Δυτική Κίνα. Όταν πέθανε, στις 18 Αυγούστου 1227, άφησε στους απογόνους του ένα κράτος πιο μεγάλο από το σύνολο της Ευρώπης.

Οι διάδοχοί του, μοίρασαν μεταξύ τους την απέραντη έκταση. Συνέχισαν τις επιδρομές προς τα δυτικά φτάνοντας ως την Πολωνία. Έναν αιώνα αργότερα, ο Τάταρος Ταμερλάνος ([βλ. 18.2.1405](#)) επαναστάτησε, έγινε κυρίαρχος Τατάρων και Μογγόλων κι έφτασε ως τη Μικρά Ασία, όπου νίκησε (1402) τον Βαγιαζήτ. Ετοιμαζόταν να μπει στην Κίνα, όταν πέθανε. Οι μογγολικές επιδρομές συνεχίστηκαν κι ανάγκασαν τους Κινέζους να κτίσουν το τεράστιο Σινικό τείχος. Τους πήρε τρεις αιώνες (ως τον ΙΖ') να το τελειώσουν. Έχει μήκος περίπου 3.000 χιλιόμετρα και θεωρείται το μεγαλύτερο οχυρωματικό έργο στον κόσμο.

1559: Πεθαίνει ο από το 1555 πάπας Παύλος Δ', του οποίου η αδιάλλακτη στάση εναντίον της Ισπανίας ανανέωσε τον πόλεμο ανάμεσα στους Γάλλους και τους Αψβούργους.

1789: Με επίκεντρο τη Λιέγη, οι Βέλγοι επαναστατούν κατά της Αυστρίας. Θα αποτελέσουν μαζί με την Ολλανδία το βασίλειο των Κάτω Χωρών, από το 1815. Θα γίνουν ανεξάρτητοι, μετά τη νέα τους επανάσταση, στις 25 Αυγούστου του 1830.

1830: Γεννιέται ο Φραγκίσκος Ιωσήφ Α', αυτοκράτορας της Αυστροουγγαρίας. Ήταν θείος του αρχιδούκα Φερδινάνδου, η δολοφονία του οποίου στο Σεράγεβο το 1914 αποτέλεσε τη θρυαλλίδα για την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

1862: Ξεκινά στη Μινεσότα η επανάσταση των ερυθροδέρμων Σιου εναντίον της λευκής εξουσίας. Συντρίφτηκε.

1908: Γεννιέται ο Εντγκάρ Φορ, πρωθυπουργός της Γαλλίας το 1952 και το 1955 - 56. Εκπροσώπησε την χώρα του στις δίκες των εγκληματιών πολέμου, στη Νυρεμβέργη, το 1945.

1917: Γεννιέται ο Κάσπαρ Ουάινμπέργκερ, ονομαστό «γεράκι» και υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ επί προεδρίας Ρίγκαν. Ανέλαβε κυβερνητικά πόστα και επί προεδρίας Νίξον και Φορντ.

1994: Περισσότερα από 120 άτομα σκοτώνονται στην Αλγερία από σεισμό 5,6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ

1998: Σε διάγγελμά του προς τον αμερικανικό λαό, ο Μπιλ Κλίντον παραδέχεται ότι είχε «ανάρμοστη σχέση» με τη Μόνικα Λεβίνσκι και ζητά δημόσια συγνώμη από «όσους παραπλάνησε».

2018: Σε ηλικία 80 χρόνων, πεθαίνει στην Βέρνη ο γεννημένος στην Γκάνα, Κόφι Ανάν, άλλοτε γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Προσπάθησε να λύσει το πρόβλημα της τουρκικής κατοχής στην Βόρεια Κύπρο («σχέδιο Ανάν») αλλά οι προτάσεις του καταψηφίστηκαν από τους Ελληνοκύπριους.

Η 18^η Αυγούστου στον πολιτισμό

18 Αυγούστου 1826

Το θρυλικό Τιμποκτού

Η «μητέρα με τον μεγάλο ομφαλό» ήταν γνωστή ως Τομπούτου, Μπούτου ή Τιμποκτού. Οι νομάδες πολεμιστές της Σαχάρας, οι σκληροτράχηλοι Τουαρένγκ, προτιμούσαν να τη λένε Τιμποκτού. Φύλαγε για λογαριασμό τους ένα εποχιακό στρατόπεδο, στα νότια της Σαχάρας, μερικά χλμ. βόρεια του ποταμού Νίγηρα. Στα 1100 αυτά. Με τον καιρό, το στρατόπεδο έγινε πόλη. Στις αρχές του ΙΔ' αιώνα, ανήκε στην αυτοκρατορία του Μαλί και είχε εξελιχθεί σε πλούσιο κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου. Στα 1324, επιστρέφοντας από ένα προσκύνημα στη Μέκκα, ο αυτοκράτορας του Μαλί, Μάνσα Μούζα, ίδρυσε στο Τιμποκτού τέμενος και έκτισε ανάκτορο. Το Τιμποκτού έγινε μύθος. Στα μέσα του ΙΕ' αιώνα, οι Τουαρένγκ το ξαναπήραν. Ως τις αρχές του ΙΖ' αιώνα, ήταν το εμπορικό κέντρο της Αφρικής. Έμποροι από την Αλγερία και τη Λιβύη πουλούσαν αλάτι της ερήμου, υφάσματα και άλογα κι αγόραζαν σκλάβους. Μετά, η πόλη κατακτήθηκε από το Μαρόκο κι άρχισε να παρακμάζει. Φυλές των Μπαμπάρα, Φουλάνι και Τουαρένγκ τη λεηλατούσαν. Στις αρχές του ΙΘ' αιώνα, ανήκε στην αυτοκρατορία των Φουλάνι. Όμως, ο θρύλος της επιζούσε καθώς Ευρωπαίου μάτι δεν την είχε δει.

Γεννημένος στις 27 Δεκεμβρίου 1793, ο Σκοτσέζος Αλέξανδρος Γκόρντον Λέιγκ ήταν γνωστός εξερευνητής της Δυτικής Αφρικής. Στα 1822, είχε διεισδύσει στη χώρα των Σούσου (σήμερα στη Σιέρα Λεόνε). Το 1822 – 24, πολέμουσε με τον βρετανικό στρατό εναντίον των Ασάντε. Στα 1825, ξεκίνησε από την Τρίπολη της Λιβύης, διέσχισε την έρημο της Σαχάρας, πέρασε μέσα από τη χώρα των Τουαρένγκ, πολέμησε εναντίον τους και τραυματίστηκε και, στις 18 Αυγούστου 1826, έγινε ο πρώτος λευκός άνθρωπος που μπήκε στο θρυλικό Τιμποκτού με τα πανέμορφα κτίρια, δείγματα της αφρικανικής τέχνης. Έμεινε εκεί πάνω από ένα μήνα. Στις 24 Σεπτεμβρίου πήρε τον δρόμο της επιστροφής. Δολοφονήθηκε στις 26 του μήνα. Από τότε, κάμποσοι εξερευνητές βρέθηκαν στο Τιμποκτού, οι πολλοί επέζησαν. Η πόλη κατακτήθηκε από τους Γάλλους στα 1894, ενώ από το 1960 ανήκει στη δημοκρατία του Μαλί. Στα 1998, η UNESCO την ενέταξε στους τόπους της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

1587: Η Βιρτζίνια Ντέρ γίνεται το πρώτο παιδί αποίκων που γεννιέται στη Βόρεια Αμερική. Η περιοχή όπου συνέβη το ευτυχές γεγονός απετέλεσε την πολιτεία της Βιρτζίνια.

1850: Πεθαίνει μέσα σε παραλήρημα πυρετού ο Γάλλος συγγραφέας, Ονορέ ντε Μπαλζάκ. Είχε γεννηθεί στις 20 Μαΐου 1799.

1933: Γεννιέται από Πολωνούς γονείς στο Παρίσι ο Ρομάν Πολάνσκι. Σκηνοθέτησε κλασικές ταινίες όπως «Το μωρό της Ροσμαρί» και την «Τσάινατάουν».

1937: Γεννιέται ο Αμερικανός αστέρας του κινηματογράφου Ρόμπερτ Ρέντφορντ.

1964: Η Νότιος Αφρική αποκλείεται από την Ολυμπιάδα του Τόκιο (1964) εξαιτίας της πολιτικής φυλετικών διακρίσεων. στο έδαφός της.

2004: Η Αμερικανίδα Κρίσταν Ίτον γίνεται η πρώτη σύγχρονη αθλήτρια που μετέχει σε ολυμπιακό αγώνισμα στην αρχαία Ολυμπία (στα προκριματικά της σφαιροβολίας γυναικών για την Ολυμπιάδα της Αθήνας). Χρυσή ολυμπιονίκης, στα τελικά, κατετάγη η Ρωσίδα Κορτζανένκο με βολή 21.06 μ. Βρέθηκε ντοπαρισμένη! Χρυσός ολυμπιονίκης στους άντρες στο ίδιο αγώνισμα (πάντα στην αρχαία Ολυμπία) κατετάγη ο Ουκρανός Γιούρι Μπιλόνογκ με βολή 21.16 μ.

2004: Η ΔΟΕ αποκλείει από την Ολυμπιάδα της Αθήνας τους Κώστα Κεντέρη και Κατερίνα Θάνου με την κατηγορία ότι δεν παρουσιάστηκαν σε ντόπινγκ κοντρόλ, στο οποίο κλήθηκαν την παραμονή της έναρξης των αγώνων, και παραπέμπει το θέμα τους στην IAAF. Οι δυο ολυμπιονίκες επικαλέστηκαν τροχαίο ατύχημά τους.

2016: Οι Παναγιώτης Μάντης και Παύλος Καγιαλής κατακτούν χάλκινο μετάλλιο στην ιστιοπλοΐα με σκάφη τύπου «470», στους Ολυμπιακούς του Ρίο Ιανέιρο, ανεβάζοντας σε πέντε τα μετάλλια της ελληνικής αποστολής (δυο χρυσά, ένα ασημένιο, δυο χάλκινα).

2017: Σε ηλικία 74 χρόνων, πεθαίνει η ηθοποιός Ζωή Λάσκαρη (Κουρούκλη). Είχε γεννηθεί στις 19 Δεκεμβρίου 1944 και είχε εκλεγεί «σταρ Ελλάς» το 1959.